

Kontrola w Programie Interreg VA Polska Słowacja Przygotowanie projektu w ramach Programu Interreg V-A Polska-Słowacja 2014-2020

Śląski Urząd Wojewódzki
Bielsko Biała, 29 kwietnia 2016 r.

„ projekty są fajne bo się robi co chce”

PL-SK

Interreg
Polska-Słowacja

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

UNIA EUROPEJSKA

PL-SK

Interreg
Poľsko-Slovensko

Európsky fond regionálneho rozvoja

EURÓPSKA UNIA

Podstawy prawne i dokumenty wdrożeniowe
Rola i zadania wojewody
Kwalifikowalność wydatków
Konstrukcja budżetu projektu
Konstrukcja wskaźników projektu
Wnioski i doświadczenia z lat 2004-2015

Podstawy prawne działania wojewody jako kontrolera

Art. 125 Rozporządzenia PE i Rady nr 1303 z 17 grudnia 2013

(funkcje Instytucji Zarządzającej),

Art. 8 , Art. 23 Rozporządzenia PE i Rady nr 1299/2013

(wyznaczenie podmiotu - kontrolera w programach EWT),

Rozporządzenie KE 481/2014 z 4 marca 2014 r.

(kwalifikowalność),

Art. 22 Ustawy z 11 lipca 2014 r. tzw. Ustawy wdrożeniowej (Dz.

U. z 2014 poz. 1146),

Podstawy prawne działania wojewody jako kontrolera

Dokument Programowy Interreg VA Polska Słowacja (12.02.2015)

Porozumienie kompetencyjne z 28 października 2015 r. -
zawarte przez Wojewodę Śląskiego z Ministrem Infrastruktury i
Rozwoju

Wojewoda Śląski pełni rolę kontrolera krajowego w Programie Interreg VA Polska - Słowacja

Zadania realizuje:
Wydział Rozwoju i Współpracy Terytorialnej
Śląski Urząd Wojewódzki
ul. Jagiellońska 25
40-032 Katowice

Dokumenty

Podręcznik beneficjenta dofinansowania (31 marca 2016r.)

Wytyczne dla krajowego kontrolera w programach EWT (MIR 6 listopada 2015r.)

Wytyczne w zakresie korygowania i odzyskiwania nieprawidłowych wydatków (MIR, 20 lipca 2015 r.)

Taryfikator – Rozporządzenie Ministra Rozwoju (Dz. U z 18 lutego 2016 poz. 200)

Główne zadanie kontrolerów krajowych to weryfikacja :

- czy dofinansowane produkty i usługi zostały faktycznie dostarczone,
- czy wydatki deklarowane przez beneficjentów zostały zapłacone,
- czy są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa UE oraz prawa krajowego,
- czy są zgodne z warunkami udzielania wsparcia i dokumentami programowymi,

Przedmiot kontroli

JAKOŚĆ WSPÓŁPRACY – element nie podlegający kontroli

EFEKT TRANSGRANICZNY – element nie podlegający kontroli

WYDATKI, KOSZTY PROJEKTU - kontrolowane

WSKAŹNIKI REALIZACJI PROJEKTU – kontrolowane

GOSPODAROWANIE ŚRODKAMI PUBLICZNYMI – kontrolowane

JAKOŚĆ PROJEKTU / EFEKTY – pośrednio poprzez kontrolę wskaźników

Zadania wojewody

Kontrola administracyjna partnerów projektów,

Kontrola na miejscu realizacji projektu,

Kontrola stosowania ustawy prawo zamówień publicznych

Badanie zachowania zasady konkurencyjności,

Kontrola trwałości projektów 2007-2013, 2014-2020,

Pomniejszanie wydatków,

Nakładanie korekt finansowych,

Zapobieganie nieprawidłowościom

Wykrywanie nieprawidłowości

Interreg
Polska-Słowacja

UNIA EUROPEJSKA

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Interreg
Poľsko-Slovensko

EURÓPSKA UNIA

Európsky fond regionálneho rozvoja

„ projekty są fajne bo się robi co chce”

Przygotowanie dobrego projektu

Projekt to zorganizowany i ułożony w czasie ciąg wielu działań zamierzających do osiągnięcia konkretnego mierzalnego celu

Działania projektu realizowane są:

W zdefiniowanym terminie

Wydzielonymi zasobami ludzkimi

Wydzielonymi zasobami rzeczowymi

Wydzielonymi zasobami finansowymi

Przygotowanie dobrego projektu

- Identyfikuje i rozwiązuje wybrany problem np. transgraniczny,
- Posiada jednoznaczny opis celów, działań projektu,
- Uwzględnia uwarunkowania, np. możliwości finansowe,
- Posiada racjonalny budżet,
- Racjonalny czas realizacji, uwzględniający np. pory roku,
- Posiada mierzalne wskaźniki,
- Działania powiązane ze wskaźnikami,
- Przygotowany zespół do realizacji projektu (ustalone zastępstwa, specjalizacja pracowników, przekazywanie informacji)
- Zidentyfikowane ryzyka

Kwalifikowalność wydatków weryfikowana jest na każdym etapie w cyklu życia projektu

Wydatki niekwalifikowalne nie powinny być planowane w budżetach projektów

Wydatki adekwatne do produktów projektu

Oszczędności wracają do programu w trakcie realizacji projektu – aneksowanie umów

Przychody powinny być planowane w budżecie projektu

Duże oszczędności w projektach w perspektywie 2007-2013

Oszczędności wynikają z:

Szacowanie kosztów na podstawie kosztorysów a nie cen rynkowych

Przeszacowania budżetów

Kursu EURO

Stwierdzonych wydatków niekwalifikowalnych

Rezygnacji z realizacji części działań w projektach !!!

Dobry budżet projektu to budżet rozsądny

- nie zbyt ogólny
- nie zbyt szczegółowy
- bez nazw własnych
- z podaniem składowych sumy - pokazujący metodę wyliczenia wartości danej pozycji budżetowej:
  - nazwa jednostki
  - ilość jednostek,
  - cenę jednostkową
  - informację o pomocy publicznej (% EFRR)
- wydatki adekwatne do zakładanych wskaźników

Budżet projektu powinien uwzględniać:

Wydatki związane z głównymi celami zadaniami

Koszty zarządzania projektem

Koszty promocji

Koszty przygotowawcze

Budżet planowany jest w układzie zadaniowym

Informacje o sposobie rozliczania personelu

Informacja o miejscu ponoszenia wydatków

Metody planowania i ponoszenia wydatków

1. Wydatki rzeczywiście poniesione

- koszty przygotowawcze (do 5%, 50 000 euro)
- koszty podróży i zakwaterowania
- koszty ekspertów zewnętrznych
- koszty wyposażenia
- infrastruktura i roboty budowlane
- **koszt personelu**

2. Metody uproszczone - ryczałt

- wydatki biurowe i administracyjne
- **koszt personelu**

Budżet

Ryczałt dla wydatków biurowych i administracyjnych
10% kosztów personelu

Koszt personelu

- ryczałt do 20% kosztów rzeczywistych projektu innych niż koszty personelu
  - lub wg kosztów rzeczywistych

Sposób rozliczania należy określić we wniosku aplikacyjnym i stosować przez cały okres realizacji projektu

Budżet cd.

PRZYKŁAD:

Koszty bezpośrednie w projekcie inne niż koszty personelu =
100 000 EUR

Koszty bezpośrednie personelu ujęte w budżecie projektu
(obliczone na podstawie rzeczywistych kosztów) = 20 000 Euro

Stawka ryczałtowa na koszty pośrednie określona przez IZ = 10%

Kalkulacja kosztów pośrednich = $20\ 000 \times 10\ \% = 2\ 000$ EUR

Kwota wydatków kwalifikowalnych w projekcie = 122 000 EUR

Uproszczona kontrola wydatków ponoszonych wg. stawek
ryczałtowych

Realizacja projektu powinna odbywać się zgodnie z
prawem budowlanym

Prawo budowlane definiuje

- budowę,
- przebudowę
- remont

nie definiuje modernizacji

Realizacja projektu inwestycyjnego

gotowość projektu do realizacji – wymagane
pozwolenia najpóźniej przed podpisaniem umowy

uwzględnienie pór roku przy realizacji zadań
inwestycyjnych

dokumentacja projektu powinna uwzględniać warunki
topograficzne

PL-SK

Interreg
Polska-Słowacja

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

UNIA EUROPEJSKA

PL-SK

Interreg
Poľsko-Slovensko

Európsky fond regionálneho rozvoja

EURÓPSKA UNIA

Wskaźniki – produkty projektu

- jednoznaczne
- mierzalne
- ambitne ale realne
- nie musi być dużej liczby różnych wskaźników
- wskaźniki nie powinny zawierać się w sobie

Nowe pojęcia dla Perspektywy 2014 – 2020

WYDATEK NIEPRAWIDŁOWY – wydatek nie uznany podczas bieżącej weryfikacji wniosku o płatność do czasu wyjaśnienia w procedurze odwoławczej,
WYDATEK NIEKWALIFIKOWALNY - wydatek poniesiony z naruszeniem prawa

TARYFIKATOR – rozporządzenie dotyczące warunków dokonywania korekt finansowych oraz zasad pomniejszania wydatków poniesionych nieprawidłowo

UCHYBIENIE – błąd niebędący nieprawidłowością

Nowe zasady dla Perspektywy 2014 – 2020

System informatyczny

Uproszczone metody ponoszenia wydatków

Śródkresowy przegląd (ewaluacja) Programu i
Projektów

Budżet zadaniowy

Wnioski i doświadczenia z lat 2004-2015

coraz trudniej jest zrealizować projekt,

coraz więcej dokumentów,

coraz bardziej rozbudowane mechanizmy kontrolne,

i coraz mniejsza faktyczna kontrola wydatków.

Wnioski i doświadczenia z lat 2004-2015

Po pierwsze personel projektu

Nie da się zrealizować poprawnie projektu (bez korekt) bez przygotowanego personelu **WŁASNEGO** partnera

Zasada „2 par oczu” – powinna obowiązywać również beneficjentów nie tylko instytucje

Koordynatorzy instytucjonalni w projektach nie sprawdzają się w praktyce

Wnioski i doświadczenia z lat 2004-2015

Po drugie znajomość przepisów i dokumentów

Biblioteka podręczna koordynatora projektu

- przepisy UE ,
- przepisy krajowe np. PZP, rachunkowość, prawo budowlane,
- dokumenty programowe – publikowane na stronach WST
- wytyczne związane z kontrolą – publikowane na stronach UW

Wnioski i doświadczenia z lat 2004-2015

Po trzecie zaplanowanie realizacji projektu

W wielu przypadkach problemy wynikają ze złej jakości dokumentacji:

- geodezyjnej
- technicznej

skutkiem są:

- roboty dodatkowe,
- problemy z terminowym zakończeniem projektu
- skargi mieszkańców

Wnioski i doświadczenia z lat 2004-2015

Zaplanowanie realizacji projektu c.d.

Rzadko który projekt kończy się terminowo

Zbyt częste zmiany w projektach

Dokumentacja techniczna nie uwzględnia specyficznych warunków górskich

- sprawy własności terenu,
- odwodnienia,
- zjazdy

Wnioski i doświadczenia z lat 2004-2015

Po czwarte zamówienia publiczne i polityka konkurencji

- największe źródło korekt i wydatków niekwalifikowalnych
- nieprzestrzeganie przepisów ustawy pzp :
  - dzielenie zamówienia,
  - złe szacowanie,
  - nazwy własne

Wnioski i doświadczenia z lat 2004-2015 Polityka konkurencyjności c.d.

Przy zamówieniach podprogowych badanie rynku jest często sztuką dla sztuki

Umowy cywilno – prawne :

- generujące nieuzasadnione wydatki,
- zbyt ogólnikowe,
- nie zabezpieczają interesu zamawiającego.

Wnioski i doświadczenia z lat 2004-2015

Polityka konkurencyjności

- złej jakości regulaminy wewnętrzne ponoszenia wydatków do 30 000 Euro,
- niestosowanie się do własnych regulaminów,
- nie będzie korekt za niestosowanie się do własnych regulaminów
- będzie obowiązek zamieszczania ogłoszeń przy zamówieniach tzw. podprogowych na stronie www

Wnioski i doświadczenia z lat 2004-2015

Po piąte przygotowanie budżetu projektu

Koszty niekwalifikowalne we wnioskach aplikacyjnych

Rozbudowane koszty ogólne

Opisy pozycji budżetowych – niejednoznaczne,
lakoniczne

Pozycje w budżecie niepowiązane z działaniami
projektu

Przychody nie uwzględnione w projekcie np. wycinka
drzew

Wnioski i doświadczenia z lat 2004-2015 Budżet projektu c.d.

Duże oszczędności w projektach w perspektywie 2007-2013 – ok 25% wartości zakończonych projektów

Oszczędności wynikają z:
przeszacowania budżetów większości projektów
uznania wydatków za niekwalifikowalne np. korekty pzp
kurs Euro – planowanie w Euro - ponoszenie w PLN
szacowanie kosztów na podstawie kosztorysów a nie cen rynkowych

Wnioski i doświadczenia z lat 2004-2015

Po szóste planowanie wskaźników

Projekt EWT jest częścią innego zamierzenia,
Inwentaryzacja powykonawcza , protokoły odbioru:

- nie potwierdzają realizacji wskaźników,

Wskaźniki zawierają się w sobie

Zbyt duża ilość wskaźników w projektach

Zbyt ambitne wskaźniki :

- możliwości finansowania inwestycji,
- możliwość osiągnięcia zaplanowanych wartości.

Na co się jeszcze przygotować

- wieloaspektowa kontrola projektu w tym kontrola PZP
  - sformalizowane terminy raportowania i wypłaty środków
  - partnerstwo na złe czasy, prawdopodobnie nie wszystkie projekty uda się zrealizować we wspólnym partnerstwie,
- dość długi czas pomiędzy poniesieniem wydatku a refundacją

PL-SK

Interreg
Polska-Słowacja

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

UNIA EUROPEJSKA

PL-SK

Interreg
Poľsko-Slovensko

Európsky fond regionálneho rozvoja

EURÓPSKA UNIA

„ projekty są fajne bo ...”

Dziękuję za uwagę

Grzegorz Wieniewski
Śląski Urząd Wojewódzki
wieniewskig@Katowice.uw.gov.pl